

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Usmernenie k elektronickému prihlasovaniu žiakov 5. ročníka ZŠ

T5-2018

September 2018

NÚCEM, Bratislava 2018

Formulár A

Vypĺňanie základných údajov o škole

- **Kód školy** – šesťmiestny kód je uvedený v ľavom hornom rohu v liste 1. zásielky.
- **Zriaďovateľ** – vyberte jednu z možností: 1 až 9 (napr.:1 – OÚ, 2 – Samosprávny kraj,...,6 – cirkev, 5 – súkromník...).
- **Vyučovací jazyk školy** – označte jednu z uvedených možností: SJ, MJ, UJ, SM, SU.
- **Presný názov školy** – uveďte celý názov školy. Vzhľadom na dĺžku políčka na formulári vás prosíme používať skratky, napr.:
 - ZŠ – základná škola,
 - ZŠ s VJM – základná škola s vyučovacím jazykom maďarským
 - ZŠ s VJM a VJS – základná škola s vyučovacím jazykom maďarským a slovenským,
 - ZŠ s VJU – základná škola s vyučovacím jazykom ukrajinským,
 - ZŠ s VJU a VJS – základná škola s vyučovacím jazykom ukrajinským a slovenským,
 - ZŠ s MŠ – základná škola s materskou školou,
 - CZŠ – cirkevná základná škola,
 - SZŠ – súkromná základná škola,
 - SŠ – spojená škola,
 - SKŠ – spojená katolícka škola.

V názve školy vynechajte:

- popis tried elokovaných v inej obci,
- školskú jedáleň,
- maďarský, resp. ukrajinský názov školy,
- časť názvu, ktorá je uvedená v adrese.

Príklady:

- A) **Základná škola s materskou školou – Letná ul.**, ktorá sídli na ulici Letná, bude mať uvedený názov iba **ZŠ s MŠ**.
- B) **Základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským Bélu Bartóka – Bartók Béla Magyar Tannyelvű Alapiskola és Óvoda**, ktorá sídli na Kruhovej ulici, bude mať uvedený názov iba **ZŠ s MŠ s VJM BÉLU BARTÓKA**.
- C) **Základná škola, J. A. Komenského 1, Trnava**, bude mať uvedený názov iba **ZŠ**.
- **Adresa školy** – názov ulice, súpisné číslo domu, názov mesta (obce), poštové smerovacie číslo (**názvy ulíc, miest a obcí neskracujte a používajte diakritické znamienka**).

- **Riaditeľ školy** – meno, priezvisko, titul(y).
- **Osoba poverená prevzatím 3. zásielky** – meno, priezvisko, titul(y).
- **Školský koordinátor** – meno, priezvisko, titul(y).
- **Školský koordinátor pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ)** – meno, priezvisko, titul(y).
- **Kontaktná osoba pre prácu so ZZ žiakmi** – meno, priezvisko, titul(y).
- **Kontakty** – telefón, e-mail riaditeľa školy, telefón, e-mail školských koordinátorov.
Prosíme o presné uvedenie aktuálnych e-mailových adries.
- **Počet skupín** – rovná sa počtu učební, v ktorých sa koná TESTOVANIE 5-2018.
Maximálny počet žiakov v jednej učebni je 15.
- **Celkový počet žiakov na škole** – zadáva sa ručne.
- **Celkový počet žiakov v 5. ročníku** – škola zadáva ručne.
- **Z toho počet žiakov s mentálnym postihnutím** – škola zadáva ručne.
- **Zúčastnia sa testovania** – doplnené automaticky programom podľa počtu zadaných žiakov. Z toho:
 - **Celkový počet žiakov v 5. ročníku, ktorí študujú v zahraničí** – škola zadáva ručne.
 - **Celkový počet žiakov, ktorí sa zúčastnia testovania na elokovanom pracovisku** – škola zadáva ručne. Pre tento počet žiakov budú zásielky balené zvlášť kvôli distribúcii zásielky zo školy na elokované pracovisko.
 - **Počet žiakov zo ZZ** – doplnené automaticky programom podľa toho, koľko žiakov má vyplnené údaje o zdravotnom znevýhodnení vo formulári C.
 - **Počet žiakov so ZZ v 1. skupine obmedzenia** – doplnené automaticky programom podľa toho, koľko žiakov má vyplnené údaje o zdravotnom znevýhodnení vo formulári C.
 - **Počet žiakov so ZZ v 2. skupine obmedzenia** – doplnené automaticky programom podľa toho, koľko žiakov má vyplnené údaje o zdravotnom znevýhodnení vo formulári C.

Formulár B

Vypĺňanie údajov o žiakoch

- **Kód školy** – šesťmiestne číslo.
- **Vyučovací jazyk triedy** – SJ, MJ, UJ.
- **Trieda** – napr. 5A (bez bodky, bez medzery).

Nasledujúce údaje vypíšte podľa rodného listu žiaka:

- **meno žiaka,**
- **priezvisko žiaka,**
- **rodné číslo žiaka.**

Osobné údaje sprostredkované školou bude Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania spracovávať v zmysle zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to výlučne za účelom plnenia úloh, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Rodné číslo žiaka bude slúžiť ako všeobecne použiteľný identifikátor pre priradenie výsledkov k testovanému žiakovi.

- **SZP (sociálne znevýhodnené prostredie)** – označte „**Áno**“, ak je žiak zo SZP na základe vyjadrenia z CPPPaP.
- **Žiak z elokovaného pracoviska** - označte „**Áno**“, ak je žiak z elokovaného pracoviska.
- **Cudzinec** – označte „**Áno**“, ak je cudzincom (nie je občanom SR) a následne uveďte dĺžku vzdelávania cudzinca vo vyučovacom jazyku:
 - menej ako 1 rok,
 - menej ako 2 roky,
 - menej ako 3 roky,
 - menej ako 4 roky.
- **4. ročník absolvoval na inej ZŠ (v SR)** – označte „**Áno**“, ak žiak neabsolvoval 4. ročník na Vašej škole a vyberte danú školu z číselníka.
- **Pohlavie** žiaka je vyplňané automaticky podľa rodného čísla. Ak je určené nesprávne (cudzinec), môžete ho opraviť v okne zápis/oprava údajov za žiaka.
- **Známka** – uveďte známku z testovaných predmetov, ktorú mal žiak na koncoročnom vysvedčení v 3. a 4. ročníku ZŠ. V prípade, že žiak opakoval niektorý ročník, uveďte poslednú známku v príslušnom ročníku z testovaného predmetu na koncoročnom vysvedčení. Ak žiak nebol z predmetu hodnotený známkou (slovné hodnotenie), namiesto známky zadajte písmeno „N“.

Formulár C

Vypĺňanie údajov o žiakoch so zdravotným znevýhodnením

Na testovaní sa zúčastnia žiaci 5. ročníka ZŠ, vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, okrem žiakov vzdelávaných podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Žiaci so ZZ majú upravené podmienky na vykonanie T5-2018. Úpravy zahŕňajú špecificky upravené testové zošity, pričom na titulnom liste každého testu pre žiakov so ZZ je označený **druh postihnutia** a **skupina obmedzenia** v zmysle nahlásených údajov o žiakovi.

Riaditeľov škôl žiadame, aby zákonných zástupcov žiakov so ZZ informovali o možnosti úprav podmienok na vykonanie T5-2018.

Nahlasovanie žiakov so zdravotným znevýhodnením do T5 je nevyhnutné uskutočniť do stanoveného termínu. Po uplynutí tohto termínu nebudeme môcť akceptovať akékoľvek zmeny ohľadom úpravy testov pre žiakov so ZZ a testy zašleme na ZŠ podľa údajov prihlásených v databáze.

Podľa upravených podmienok môže testovanie vykonať žiak:

- špeciálnej školy,
- špeciálnej triedy v základnej škole,
- základnej školy vzdelávaný v triede spolu s ostatnými žiakmi školy formou školskej integrácie (začlenenia).

Účasť žiakov 5. ročníka ZŠ so ZZ na celoslovenskom testovaní:

- žiaci, ktorí sa vzdelávajú formou školskej integrácie (začlenenia) sa do testovania zapájajú,
- žiaci, ktorí sú dlhodobo alebo často umiestňovaní z vážnych zdravotných dôvodov (onkologické, psychiatrické, poúrazové, pooperačné stavy) v ZŠ pri zdravotníckych zariadeniach, sa do testovania nezapájajú,
- žiaci, ktorí sú krátkodobo umiestnení v ZŠ pri zdravotníckych zariadeniach, sa do testovania zapájajú v kmeňovej škole, ak im to ich zdravotný stav dovolí.

- **Kód školy** – šesťmiestny kód, preberá sa z formulára A.
- **Meno žiaka** – preberá sa z formulára B.
- **Priezvisko žiaka** – preberá sa z formulára B.
- **Rodné číslo žiaka** – preberá sa z formulára B.
- **Žiak je/nie je so SZP** – preberá sa z formulára B.
- **Cudzinec je/nie je – Dĺžka vzdelávania cudzinca** – preberá sa z formulára B.
- **Známka** – na koncoročnom vysvedčení v 3. a 4. ročníku ZŠ.
- **Druh postihnutia**
- **Skupina obmedzenia**
- **Žiak sa zúčastňoval špeciálno-pedagogických cvičení**

- **Druh postihnutia** – vyznačte primárny druh postihnutia v príslušnom políčku.

Úpravy testov sa vzťahujú na žiakov so ZZ, ktorí spĺňajú podmienky (str. 5) a majú nasledovné druhy ZZ:

- a) vývinové poruchy učenia (VPU),
- b) narušená komunikačná schopnosť (NKS),
- c) telesné postihnutie (TP),
- d) zrakové postihnutie (ZP),
 - u **slabozrakého žiaka** uveďte, ak je to potrebné, aj veľkosť písma (14 – 36), ktorú používal bežne pri práci s textom vo vyučovacom procese,
 - u **nevidiaceho žiaka** uveďte formu testu v Braillovom písme,
- e) sluchové postihnutie (SP),
- f) autizmus (AUT),
- g) chorí a zdravotne oslabení (CHaZO),
- h) porucha aktivity a pozornosti, porucha správania (PAaP, PS),
- i) viacnásobné postihnutie (VIAC) – u žiaka s viacnásobným postihnutím označte primárne postihnutie.

- **Skupinu obmedzenia**, do ktorej má byť žiak zaradený, vyznačte v príslušnom políčku.

Skupinu obmedzenia určí vyučujúci testovaného predmetu spolu s triednym učiteľom, školským špeciálnym pedagógom, školským psychológom (v prípade, že je na škole), resp. výchovným poradcom.

Žiaci sa do skupín nezaraďujú podľa stupňa postihnutia z lekárskeho hľadiska, ale podľa miery obmedzenia pri práci s testom nasledovne:

1. skupina obmedzenia

Žiak zaradený do 1. skupiny obmedzenia má predĺžený čas, používa kompenzačné pomôcky (technické, vyučovacie) nie kalkulačku. Všetci žiaci si svoje odpovede zapisujú priamo do testu a následne ich samostatne prepíšu do OH. S upravenými testami po formálnej stránke pracuje žiak s PAaP, PS, CHaZO. S upravenými testami po formálnej aj obsahovej stránke pracuje iba žiak so SP, ZP, TP, VPU, s AUT a NKS. Žiak nemá k dispozícii asistenta učiteľa, tlmočníka alebo špeciálneho pedagóga.

2. skupina obmedzenia

Žiak zaradený do 2. skupiny obmedzenia pracuje s upravenými testami po formálnej a obsahovej stránke, má predĺžený čas, používa kompenzačné pomôcky, nie kalkulačku. Svoje odpovede priamo do testov zapisuje žiak s TP a PAaP. Nevidiaci a slabozrakí žiaci svoje odpovede z matematiky zapisujú priamo na papiere, ktoré sú označené menom žiaka, kódom testovanej skupiny a pečiatkou školy. **Odpovede žiakov s týmito postihnutiami prepíšu do OH asistenti učiteľa.**

Žiaci s ostatnými druhmi postihnutia svoje odpovede zapisujú priamo do testu a následne si ich **prepíšu do OH**. Žiak v 2. skupine obmedzenia má k dispozícii asistenta učiteľa, tlmočníka alebo špeciálneho pedagóga.

Úpravy týkajúce sa prispôsobenia podmienok pri testovaní žiakov so ZZ:

Predĺžený čas

Žiaci so ZZ potrebujú na vypracovanie úloh podstatne dlhší čas ako intaktní žiaci s rovnakými schopnosťami. Pracovné tempo žiakov so ZZ je výrazne pomalšie. Spomalenie rýchlosti pracovného tempa vyplýva z odlišného spôsobu vnímania informácií z vonkajšieho prostredia, z odlišného spôsobu podávania výstupu z riešenia úloh a z väčšej fyzickej a psychickej záťaže. Obmedzenia, ktoré jednotlivé postihnutia prinášajú, sa týkajú spôsobu, akým žiaci úlohy dokážu formálne spracovať – t. j. zmyslového vnímania informácií, ich postupného začlenenia do procesu riešenia. Na vyrovnanie tohto obmedzenia slúži primerané predĺženie času, v ktorom žiak rieši test. Počas predĺženého času je možné urobiť krátke prestávky, ktoré usmerňuje administrátor, aby bola dodržaná psychohygiena.

Formálne úpravy sa týkajú zväčšenia písma podľa individuálnych potrieb slabozrakých žiakov (veľkosť písma 14 – 36), pre nevidiacich žiakov sa test spracováva do Braillovho (bodového) písma. Pre jednoduchšiu orientáciu v teste členíme text a zadanie, zvýrazňujeme kľúčové slová v zadaní a žiakom umožňujeme vypracovať test v predĺženom čase. Žiaci môžu používať kompenzačné pomôcky a v prípade potreby je zabezpečená prítomnosť asistenta učiteľa, tlmočníka alebo špeciálneho pedagóga (platí len pre žiakov 2. skupiny obmedzenia).

Obsahové úpravy sú náročné, pretože je potrebné zachovať obsah úloh (cieľ úloh). Obsah testov zostáva porovnateľný s obsahom testov pre intaktných žiakov. Žiaci so sluchovým (SP), zrakovým (ZP), telesným postihnutím (TP), s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS), s autizmom (AUT) a s vývinovými poruchami učenia (VPU) majú z dôvodu zdravotného postihnutia úlohy modifikované. Úlohy môžu byť preformulované alebo nahradené novými úlohami, pričom je zachovaná obťažnosť a obsahová špecifikácia testu.

Kompenzačné pomôcky

Žiaci so ZZ majú možnosť používať kompenzačné pomôcky, ktoré vzájomne vyrovnávajú ich obmedzenie a zlepšujú výkonnosť iných funkcií. Pri práci s testom žiaci so ZZ môžu používať kompenzačné pomôcky:

- technické,
- vyučovacie.

Technické pomôcky: optické prístroje, osvetlenie, polohovacie ležadlá, polohovacia lavica, Pichtov písací stroj, PC, ručná lupa, TV lupa, protišmyková fólia.

Vyučovacie pomôcky: slovníky.

Istú formu kompenzácie pre žiakov zaradených do 2. skupiny obmedzenia poskytuje **asistent učiteľa, tlmočník alebo špeciálny pedagóg**, ktorý pomáha pri orientácii v testovacom zošite, pri zápise odpovedí žiaka, pri prečítaní ukážky, resp. zadania úloh, pri manipulácii s pomôckami, pri príchode/odchode do/z učebne, pri tlmočení inštrukcií súvisiacich so zadaním úlohy. V žiadnom prípade nezasahuje do samotného riešenia úloh a nekomentuje správnosť a nesprávnosť odpovedí.

Formuláre A, B a C zašlite elektronicky na príslušné spádové CVTI SR – ŠVS.
Za aktívnu spoluprácu pri realizácii celoslovenského testovania vám ďakujeme.